

Prags kirker og slotte danner lærred under lysfestivalen Lumiere, bl.a. St. Ludmilla-kirken. Foto: Alexander Dobrovod

Det smitter af på Fête des Lumières i Lyon, at byen i forvejen er berømt for sin streetart. Foto: Fête des Lumières.

Brandenburger Tor er altid mål for en lysinstallation under Festival of Lights i Berlin. Foto: Berit Lindemann/Visit Berlin

Nu bryder lyset frem i

Berlin gør det lige nu. I november følger Amsterdam trop, så Lyon og i februar 2018 slutter København sig til flokken af storbyer, der skaber magi i mørket med strålende lysfestivaler

Af Hanne Høiberg

I takt med at efteråret lægger sit mørke tæppe over Europas storbyer, popper lysfestivaler op som nye stjerner på nattehimmelen. Timingen er perfekt med mørketid og lavsæson for turismen. Samtidig med at festivalerne også tilføjer en vis branding-effekt til byerne.

Fænomenet begyndte for alvor i Lyon i 1999, i 2005 fulgte Berlin, og siden har festivalerne bredt sig til bl.a. Amsterdam, Prag og London. Men også til byer som svenske Alingsås, Kolding og Durham i det nordlige England. Og i begyndelsen af 2018 fejrer en

ny lysfestival ind over København.

Mens disse linjer læses, er Berlin i fuld gang med sin 13. udgave af Festival of Lights, festival-of-lights.de.

Frem til 15. oktober indhyller festivalen den tyske hovedstad i noget nær magisk lyskunst, der bare er blevet større, vildere og mere levende med årene. Temaet for 2017, Creating Tomorrow, manifesterer sig bl.a. i 40 forskellige installationer udført af 11 internationale lyskunstnere. Hvor byens ikon, fjernsynstårnet på Alexanderplatz, bl.a. modtager lysende budskaber fra universet, domkirken udsættes for en 3D videomapping-konkurren-

ce, og det anerkendte Humbolt Universitt danner bagtæppe for børns 3D videomappede drømme, som får fantasidyr

Med lysfestivalen er det planen at Durham for alvor bliver sat på kortet. Både lokalt og internationalt

til at hoppe ud ad vinduer og vægge til at styrte sammen.

Festival of Lights har udviklet sig til en vigtig turist-

magnet for Berlin. Med mere end 2,25 mio. besøgende og 800.000 ekstra hotelovernatninger i 2016.

Signalet fra Prag

Det er også i denne weekend, at festivalen Signal, signalfestival.com, for femte år i træk giver Prags centrum helt nye, lysende dimensioner. Nu som Tjekkiet største kulturevent.

Her har integrationen af kunst, kendte historiske monumenter og moderne lystechnologi tiltrukket over 1,5 mio. gæster fra begyndelsen i 2013 frem til 2016. Tallene for i år er af gode grunde ikke gjort op, men p.t. spreder 22 forskellige lysinstallationer sig på to for-

skellige ruter i det indre af den tjekkiske hovedstad. Men også i vores naboland mod nord fester man i lyset af de farverige installationer.

I Alingsås, 45 km nordøst for Göteborg, har man for længst set lyset. Her begyndte Lights in Alingsås, lightsinalingsas.se, i udgangen af september og varer til 5. november. Festivalen har forvandlet provinsbyens ry fra "byen med alle caféerne" til "lysbyen." Hvert år i oktober har festivalen omkring 80.000 besøgende – eller hvad der svarer til dobbelt så mange besøgende som antallet af indbyggere.

Festivalen går helt tilbage til 1999, da studenter fra lo-

Amsterdams kanaler bliver også inddraget i installationerne under byens lysfestival. Regnbuebroen lyste op under sidste års Amsterdam Light Festival. Foto: Janus van den Eijden

Europa

kale universiteter samledes i Alingsås for at eksperimentere med lysdesign på offentlige bygninger. Året efter gik kommunen ind i projektet, og siden har festivalen taget hele turen fra strålepære og halogenlamper til LED-lys, fra analoge til digitale platforme og fra ren arkitektonisk belysning til nu at fortælle en hel historie. Stadig med det unikke mik, der forener uddannelse af internationale design- og arkitektstuderende med en egentlig lysevent.

En ny oplysningstid

Fra den 16. til 19. november spreder Lumiere, lumiere-festival.com, lyskunst over

Durham i det nordøstlige England. Det er femte gang, at kunstnere fra hele verden illuminerer den historiske by med godt 50.000 indbyggere. Sidste gang — i 2015 — oplevede 200.000 besøgende de 29 spektakulære lysinstallationer.

Programmet for i år bliver mindst af samme omfang og produceres igen af den britiske kunstevent-virksomhed **Artichoke**. Virksomheden laver happenings og kunstbegivenheder i det udendørs rum, og med lysfestivalen er det planen, at Durham for alvor bliver sat på kortet. Både lokalt og internationalt.

“Som fødested for Storbritanniens største lysfestival er

vi nu begyndt at brande Durham som “Place of Light,” forklarer rådmand **Simon Henig** fra Durham County Council.

Han er overbevist om, at en “verdensklasse-event” som Lumiere hjælper med til at ændre opfattelsen af Durham

til et sted, hvor man både kan bo, arbejde og komme på besøg som turist.

Kinesisk kunstimport

I Holland er man også med på (lys)bølgen. Kanaler, kirker og pladser i Amsterdams centrum bliver fra 30. november frem til 21. januar 2018 lyst op af Amsterdam Light Festival, amsterdamlightfestival.com, med 35 installationer og kunstværker.

Et af festivalens mest prominente værker skabes af den verdensberømte kinesiske kunstner og aktivist **Ai Weiwei**. Han udfordrer begrebet “grænse” med et syv km langt lysobjekt, Thinline, som sam-

tidig forbinder samtlige installationer langs kanalerne. Ai Weiweis mål med kunstværket er at få os til at tænke over grænser i ordets videste betydning — de faktiske opdelinger mellem lande, men også sproglige grænser og de grænser, vi sætter for os selv.

Det franske fyrtårn

De mange lysfestivaler i Europa blev for alvor skudt i gang, da Lyon holdt sin første Fête des Lumières, fetedeslumieres.lyon.fr, 8. december i 1999. Den første festival blev holdt for at genoplive en gammel religiøs tradition

Fortsætter side 6

FAKTA Hvem sagde grå januar?

Helsinki: Lux, 6.-10. januar. Omkring 15 forskellige lysinstallationer skaber en unik atmosfære centralt i byen. Nu for tiende gang, luxhelsinki.fi.

London: Lumiere, 18.-21. januar. For anden gang vender Lumiere tilbage til London med 40 stykker lyskunst, lumiere-festival.com.

Gent: Licht Festival, 31. januar til 4. februar. Historiske bygninger i Gent svøbes i utrolige lysinstallationer, tlichtfestivalgent.be.

En kornsilo på havnen i Kolding får helt nyt liv under lysfestivalen Kolding Light Festival. Foto: Milestone Event, Kolding

fra 1800-tallet, og siden har festivalen udviklet sig og forvandler i dagene fra 7. til 10. december centrum af den sydfranske by til et dynamisk og kreativt bombardement af lys og lyd i dét, der i årevis har været pejlemærket for alle andre festivaler. I år er der mere end 70 lysinstallationer, og

“Jeg er overbevist om, at vi inden for de nærmeste par år når en kvart mio. besøgende”

besøgstallet opgøres i millioner. Alene et enkelt 3D-show på Place des Terraux tiltrak sidste år 720.000 tilskuere på tre nætter.

Kolding kan også

Herhjemme står Kolding som frontløber. I år er det femte gang, at Kolding Light Festi-

val, k-l-f.dk, sender lysstråler og gigantiske levende lærreder ud over midtby og havn.

Det sker mellem 8. og 10. december, og **Otto P. Clausen**, formand for nonprofitforetagendet **Kolding Light Festival Aps**, der står bag festivalen, er ikke i tvivl om, at den forstærker Koldings satsning på design. Ej heller på at festivalen er en succes.

“Sidste år tog vi med 120.000 besøgende på tre dage lidt af et kvantespring. Det var næsten en fordobling i forhold til året forinden. Jeg er overbevist om, at vi inden for de nærmeste par år når en kvart mio. besøgende,” siger Otto P. Clausen. Og besvarer spørgsmålet om, hvad der er så magisk ved lys, med følgende:

“Her i Norden er vi nærmest draget af lys i den mørke tid. Se bare på, hvad vi gør ud af den hjemlige belysning i forhold til andre steder i verden. Desuden er det fantastisk at opleve byen på en helt anden måde, end man er vant til. Vores største “lærred” er f.eks. en DLG-silo på Kolding havn. Når den fyldes med videoanimation, ser man bare den og ænses ikke havnen.”

Byens lys får ny betydning

Har man ikke mulighed for at rejse ud i Europa efter lysende, kulturelle oplevelser, kan man i starten af næste år opleve lyset udfolde sig i København. Det sker, når Copenhagen Light Festival blænder op for sin førsteudgave i februar 2018. Det er festivalens

Copenhagen Light Festival forventer at kunne tiltrække op mod 50.000 besøgende i 2018

ambition at vise omkring 30 lysende værker. Visionerne hos foreningen Dansk Center for Lys, der står for organisationen, er klare.

“Vi stiler efter at skabe en markant nordisk festival, der

kan matche de store i Lyon og Amsterdam og være med til at brande København som kulturel dynamo,” siger projektchef **Catja Thystrup**.

Hun ser festivalen som et konstruktivt møde mellem kommercielle aktører, kunstnere og kulturinstitutioner, der både kan give byens egne borgere og gæster ude fra en ny, eventyrlig oplevelse af byens rum.

“Vi har en unik kvalitet med mange mørke timer og unikke kompetencer inden for lys – både teknisk og kunstnerisk. Det forpligter,” lyder det fra Catja Thystrup.

Ambitiøse mål

Copenhagen Light Festival forventer at kunne tiltrække op mod 50.000 besøgende i 2018 og omkring 500.000 gæster efter fem år. Festivalen vil foregå i det centrale København i løbet af februar måned. Hjemmesiden ventes klar i oktober.

Installationen fra Fyns Kunstmuseum kan komme til det indre København under Copenhagen Light Festival i 2018. Kunstneren bag er Tamar Frank, producenten Ilumenarts. Foto: Anders Sune Berg